

Tow. Naukow. Plockiego

F 952

Bibliot. im. Zielińskich

Józef Białynia Chołodecki

Młodzież szkół lwowskich
w powstaniu listopadowem

Wspomnienie w 75 rocznicę

Lwów

Nakładem autora

Z drukarni M. Schmitta i S-ki, plac Marjacki l. 7

1905

„Wybuchło powstanie; rozpoczęli je 29 listopada 1830 podchorążowie i młodzież napadłem na wielkiego księcia Konstantego w zamku Belwederze. Wojska rosyjskie z księciem Konstantym na czele ustąpiły z Warszawy, generał Józef Chłopicki został dyktatorem; cały naród powołany pod broń!“

Oto krótkie, a donośne wiadomości, jakie rozeszły się szybko po obszarach dawnej Rzeczypospolitej i zelektryzowały umysły, a zewsząd poczęły gnać się zastępy, aby dopomóc braciom w orężnej rozprawie z Moskwą.

Galicja, jakkolwiek od lat sześćdziesięciu germanizowana i gnębiona, nie pozostała w tyle; mnóstwo młodzieży jej podażyło pod znaki zrewoltowanych pułków, a urzędnicy austriacy podwoili swą gorliwość i czujność. W akcji przodował Lwów, gdzie stanęła do szeregu młodzież uniwersytecka, obok niej dorośli uczniowie szkół średnich.

Na czele lwowskiego uniwersytetu, który po rozmaitych przejściach i zmianach dopiero po roku 1817 został wywyższony napowrót z liceum do stopnia wszechnicy z wydziałem

teologicznym, prawniczym, kursem filozoficznym, medyczno-chirurgicznym i gimnazjum pierwszej klasy stał jako *rector magnificus*, Karol Krauss, dr. praw, radca gubernjalny, dyrektor i prezes wydziału prawniczego, obok dyrektorowie: Franciszek Zacharyasiewicz, dr. św. teologii, Franciszek Neuhauser, dr. medycyny, radca gubernjalny i protomedyk, w końcu Jan Stieber, radca apelacyjny, prezes wydziału filozoficznego. Dziekanami byli w tym czasie: Benedykt Lewicki, dr. św. teologii, Franciszek Frank, dr. praw, adwokat krajowy, miejski justycjarz i Józef Mauss, dr. filozofji, członek towarzystwa naukowego w Krakowie.

Zakładów gimnazjalnych posiadał Lwów dwa, a to gimnazjum „akademickie“ (dzisiaj ruskie) sięgające swym początkiem XIV. stulecia, i gimnazjum dominikańskie (dzisiaj niemieckie), istniejące od roku 1818. Obu tymi zakładami sterował jako dyrektor ksiądz dr. Franciszek Zacharyasiewicz, prefektami zaś byli w pierwszym Józef Schlick, w drugim Jerzy Weber.

Istniała ponadto od roku 1817 szkoła realna pod dyrekcją Alojzego Aleksandra Uhlego.

Łatwo zrozumieć, jakie uczucie ogartywało cudzoziemców-pedagogów na widok opróżniających się ław szkolnych, na widok luk wśród szeregów młodzieży. Bezsilni wobec toku wypadków ograniczyli się oni na spisaniu i wręczeniu gubernatorowi, księciu Augustowi Lobkowitzowi, pocztu tych mło-

dzieńców, którzy po wybuchu rewolucji zaprzestali uczęszczać na wykłady. Poczet ten opiewał w abecedowym porządku:

Albinowski Tadeusz, słuchacz filozofji; Ankwicz Gustaw hr., słuchacz praw; Barański Stefan, słuchacz teologii; Bielowski August, słuchacz praw; Biliński Erazm, słuchacz praw; Błoński Mikołaj, słuchacz filozofji; Błoński Teodor, słuchacz praw; Bobrowski Żeliszaw, słuchacz praw, Bossowski Michał, Boznański Leon, słuchacz praw; Chromiński Feliks, słuchacz filozofji; Chrzastowski Aleksander; Cimirski Marcin; Cińciewicz Jan, uczeń szkoły realnej; Cybulski Władysław, uczeń gimnazjalny; Czaykowi Eustachy, słuchacz filozofji; Czerkawski Franciszek, słuchacz praw; Czerniawski Juljan, słuchacz praw; Czyczkiewicz Michał, słuchacz teologii; Dembicki Tomasz, słuchacz wydziału medyczno-chirurgicznego; Dobrzański Piotr, słuchacz filozofji; Drzyzgiewicz Stanisław, słuchacz filozofji; Dutkiewicz Jan; Dwernicki Honorat, słuchacz filozofji; Fangor Ludwik, słuchacz filozofji; Gayda Konstanty, uczeń gimnazjalny; Gączakowski Ludwik, słuchacz praw; Gierowicz Mikołaj uczeń gimnazjalny; Gnoiński Aleksander, ucz. gimnazjalny; Górski Maciej, słuchacz filozofji; Gostyński Adam, uczeń gimnazjalny; Gostyński Franciszek, uczeń gimnazjalny; Gross Franciszek, uczeń gimnazjalny, Grünfeld Ludwik, słuchacz praw; Horoszkiewicz Alojzy; Hubicki Karol, słuchacz filozofji; Hubicki Stanisław; Iszkowski Erazm, słuchacz filozofji;

Janicki Wiktor, słuchacz praw; Jatoszyński Antoni, słuchacz teologii; Jawornicki Jan, słuchacz filozofji; Jawornicki Józef, słuchacz filozofji; Jaworski Marceł, słuchacz filozofji; Jezierski Michał, słuchacz teologii; Kamiński Aleksander (I); Kamiński Aleksander (II), uczeń gimnazjalny; Kamiński Ludwik; Karczewski Wojciech, słuchacz filozofji; Karger Ignacy, uczeń gimnazjalny; Kawecki Lubin; Kłobukowski Antoni, słuchacz filozofji; Kobierski Szczęsny; Kolanowski Leon; Komarnicki Antoni, słuchacz filozofji; Konaszewski Kazimierz; Kopacki, uczeń gimn.; Kopystyński Szczęsny; Kornberger Adolf, słuchacz praw; Kottyk Łukasz; Kozłowski Mikołaj; Kozłowski Teofil, słuchacz filozofji; Krauss; Królikowski Henryk; Krzyżanowski Florjan; Krzyżanowski Józef, słuchacz praw; Kuczkowski Piotr, uczeń gimn.; Kulczycki Teodor, słuchacz filozofji; Kunaszewski Maciej, słuchacz filozofji; Kutkowski Antoni, uczeń gimnazjalny; Lazarewicz Erazm, słuchacz praw; Łaski Paweł, uczeń gimnazjalny; Łęczyński Piotr, słuchacz filozofji; Łomnicki Karol, uczeń gimnazjalny; Łopatyński Hipolit, słuchacz filozofji; Łopatyński Szymon, słuchacz praw; Łubiński Eugenjusz; Machocki Jan, słuchacz filozofji; Makarewicz Włodzimir, słuchacz filozofji; Malicki Michał; Milski Wincenty, słuchacz filozofji; Mitraszewski Wincenty, słuchacz filozofji; Mleczkowski Stanisław, słuchacz filozofji; Monciebowicz Jerzy, słuchacz filozofji; Morawski; Morzański Konstanty, słuchacz filozofji; Nawro-

cki Michał; Nowak Stanisław, słuchacz filozofji; Ortyński Józef, słuchacz praw; Ortyński Stanisław, słuchacz praw; Ottwein, uczeń gimnazjalny; Ozarowicz Aleksander, słuchacz filozofji; Parylewicz Euzebiusz, uczeń gimnazjalny; Paryłowski Seweryn, uczeń gimnazjalny; Pawlikowski; Pawłowski Jan, słuchacz teologii; Pini Eugenjusz, uczeń gimnazjalny; Popiel Ignacy, słuchacz wydziału medyczno-chirurgiczn.; Poradowski Szczęsny, słuchacz praw; Poźniak Włodzimir, uczeń gimnazjalny; Raczyński Szczęsny; Ratyński Eugenjusz; Ranczek Józef, uczeń gimnazjalny; Rottenberg Dawid, słuchacz wydz. medyczno-chirurg.; Rudzyński Jakób, słuchacz teologii; Salwicki Jan, słuchacz filozofji; Schwabe Abraham, uczeń gimnazjalny; Schweizer Jan, słuchacz praw; Semetkowski Karol; Skólimowski Juljusz, słuchacz filozofji; Skupiński Ludwik, słuchacz filozofji; Śmiałowski Wojciech; Soltysiewicz Jan, słuchacz filozofji; Soniewicz Hip., słuchacz filozofji; Stasimowicz Juljan; Stobiecki Łucjan, słuchacz praw; Struszewski Roman, uczeń gimnazjalny; Studeniecki Feliks; Studziński Szymon; Styszyk Andrzej, uczeń gimnazjalny; Suski Karol, słuchacz filozofji; Świątkiewicz Teodor, słuchacz praw; Szczurowski Antoni, słuchacz wydziału medyczno-chirurgicznego; Szymonkiewicz Tomasz, słuchacz filozofji; Szyndelas Antoni; Tettmayer Adolf, słuchacz filozofji; Titz Karol, słuchacz praw; Trescher Juljusz, uczeń gimnazjalny; Turkuł Władysław, słuchacz filozofji; Turowski Koźma, słuchacz wydziału

medyczo-chirurgicznego ; Tysowski Jan, słuchacz praw ; Ujejski Cyprjan ; Uranowicz Tadeusz, słuchacz filozofji ; Uszczakiewicz, słuchacz praw ; Wąsowski Karol ; Weide Wincenty ; Witowski Hipolit, uczeń gimnazjalny ; Wolański Walenty ; Zieliński Maksymiljan ; Zuccani Ludwik ; Żymirski Walenty.

Stuczerdziestu jeden uczniów szkół lwowskich spełniło zadanie wobec matki Ojczyzny. Ich to pamięci poświęcamy niniejszą wzmiankę w 75 rocznicę wybuchu powstania.

F. 952